

Natuurlijk doet Dr. Kuyp^{er} dat! Aan de Universiteit te Leiden raadt een volbloed liberaal professor (sic!) hem aan, mede te dingen in een prijsvraag, uitgeschreven door de toen niet minder volbloed-liberale Groninger Universiteit, — betreffende het kerkelijk vraagstuk ten tijde van Calvijn en à Lasco. Alsof iemand, laat staan een liberaal wetenschappelijk man, zich *toentertijd* om Calvijn of kerkelijke vraagstukken in zijn geest bekommerde!

Maar in de legende gaat zoo iets best. Dr. Kuyp^{er} beantwoordt de prijsvraag, krijgt de gouden medaille — alles wat de held eener legende doet, is altijd „goud waard”, de historie moet het met de mindere metalen doen — en daarmee is de schuilplaats in de historie ontdekt. Het Calvinisme der 16^e eeuw gelieve nu maar uit te stappen.

De schuilplaats in den geloofs-vorm der „kleine luyden” heeft Dr. Kuyp^{er} ook al ontdekt. Hij werd predikant te Beesd, een plaatsje in de Betuwe, en vond daar zulke „kleine luyden”. Hij kibbelde er hevig mee. Leidens geesteskinderen hebben heel wat moeten redestwisten met die ’t hoofd opstekende Calvinisten — en ten slotte ’t onderspit moeten delven. Dr. Kuyp^{er} „dus” ook. Niet hij won ’t van de Calvinistische boeren, maar zij van hem. Want niet het liberalisme heeft over het Calvinisme gezegevierd, maar ’t Calvinisme over ’t liberalisme. Zoo gist heel de historie na in de legende. Maar men moet haar weten te vinden in de zinnebeeldige en bloemrijke taal van het symbool.

Zooals Leiden het bolwerk was van het Calvinisme, was Utrecht het bolwerk van de ethische richting, die aanvankelijk met het opbloeiend Calvinisme gemeene zaak maakte, maar later het den rug toewendde. Van daar dat Dr. Kuyp^{er} na 4 jaren in Beesd geweest te zijn, 3 jaren in Utrecht woont, (alweer de symbolische getallen 4 en 3, samen 7) en saamwerking zoekt met de ethischen, en eindigt, met, na openlijke breuke, als beslist *Gereformeerd* predikant te Amsterdam te komen in 1870. (Let weer op de 7.) Dr. Kuyp^{er} kwam